

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационния труд за присъждане на научната степен
„доктор на науките“

Изготвил становището: проф. д-р Мариана Матеева Петрова,
доцент по научна специалност: 05.02.08 Приложение на ИТ в
икономиката (ВТУ „Св.св. Кирил и Методий“),
професор по Икономика и управление (ИСМА)

Автор на дисертационния труд: проф. д-р Божидар Виолинов Божинов

Тема на дисертационния труд: ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ НА
ИНФОРМАЦИОННИТЕ ТЕХНОЛОГИИ ВЪВ ВИСШИТЕ
УЧИЛИЩА – ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА
ПРИЛАГАНЕ НА ВОДЕЩИ КОРПОРАТИВНИ ПРАКТИКИ

Становището е изготвено на основание на решение от заседание на научно жури (Протокол 1/03.04.2019 г.), формирано със Заповед № 237/27.03.2019 г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов.

1. Общо представяне на дисертационния труд:

Дисертационният труд се състои от увод, изложение в пет глави, заключение, списък на използваната литература (442 литературни и Интернет източници) и приложения. Изложението съдържа основния авторски текст, представен в обем от 300 страници. В основния текст се съдържат 58 илюстрации и 34 таблици. Към дисертацията има 5 приложения с общ обем 580 страници. Броят на публикациите по дисертационния труд е 18.

Обектът и предметът на изследването са ясно и поотделно дефинирани: **обект** на изследване са висшите училища, **предмет** на изследване са финансово-организационните аспекти на управлението на информационните технологии в рамките на висшите училища. **Цел** на дисертационния труд: въз основа на теоретично и емпирично проучване, да се систематизира и обобщи ключовите предизвикателства, свързани с управлението и финансирането на съвременните информационни технологии в университетите и да оцени възможността за прилагане на водещи корпоративни практики по финансово управление на информационните технологии във висшите училища въз основа на предложена авторова методика за финансово управление на информационните технологии в българските висши училища. Целта и задачите на дисертационния труд съответстват на актуалните потребности на финансовата и управленска практика във висшето образование. Поставената цел е значима за икономическата система, а решаването на задачите осигурява нейното постигане.

Дисертационният труд, представен от проф. д-р Божидар Виолинов Божинов съответства на изискванията Правилника за прилагане на ЗРАС в СА „Д. А. Ценов“. Представената разработка е оригинална.

2. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд.

Дисертацията е посветена на изключително актуален проблем, свързан с ефективното финансово управление на информационните технологии в държавните висши училища в България в условията на ограничени бюджетни ресурси. Актуалността на изследването е обоснована както от ключовата роля на висшето образование за повишаване на конкурентоспособността на европейската икономика, съчетано със значението на информационните и комуникационни технологии в съвременната икономика и пораждащата се необходимост от изследването на възможностите за ефективно управление и използване на информационните технологии в университетите в контекста на новата икономика на знанието. Допълнително актуалността на дисертацията е подкрепена и от все по-нарастващата нарастваща нужда от промяна на управлението на висшето образование, в резултат както на визираните по-горе тенденции, така и в резултат на ограничения бюджетен ресурс в условията на нарастваща национална и международна конкуренция на образователния пазар, съчетана със засилваща се студентска мобилност и негативни демографски тенденции, което от своя страна налага промяна на модела на финансово управление на университетите, включително и чрез използването на техники на фирмения финансов мениджмънт. В този аспект, дисертацията акцентира основно върху сегмента финансово управление на информационните технологии в университетите, като част от целия процес на финансовия мениджмънт, и като едно от най-капиталоемките бюджетни пера, в резултат от нуждата от непрекъснато подобряване и осъвременяване на информационната инфраструктура на университетите, в качеството ѝ на основа и инструмент за ефективни управленски, административни, педагогически и научни системи и решения.

Изследователската теза е правилно формулирана и моделира логиката на дисертационното изследване и приложения аналитичен инструментариум. В процесът на анализ, систематизация на ключовите предизвикателства, свързани с управлението и финансирането на съвременните информационни технологии в университетите, авторът оценява възможността за прилагане на водещи корпоративни практики по финансово управление на информационните технологии във висшите училища чрез разработена от него методика за финансово управление на информационните технологии в българските висши училища. По този начин той успява да докаже и тезата си, че „ефективното управление на информационните технологии в съвременните университети изисква специфичен микс от финансови, управленски, технически и образователни умения, които да позволят СІО мениджъра, в условията на ресурсна ограниченост и засилен конкурентен натиск, да постигне стратегическите цели на висшето училище, съчетавайки съвременни бизнес, ИТ и образователни подходи и водещи корпоративни практики за финансово управление на информационните технологии.“

За постигането на целта на този труд са използвани редица общи и специални методи: методите на системния подход, социологическото изследване, методите за сравнение, класификация, групиране, статистически методи за анализ, историческия метод, сравнителния метод, индуктивния и дедуктивния метод, метода на анализа и синтеза, дескриптивния метод, метода на наблюдението, анкетни проучвания и други методи, съчетани с подходящ графически, математически и статистически инструментариум. В качеството си на водещи информационно-аналитични източници са използвани данни от съществуващи анализи и изследвания на водещи специализирани консултантски компании, публично достъпни данни по изследваната проблематика, резултати от проведено от автора анкетно проучване „Предизвикателства пред управлението на информационните технологии в университетите“ (2016 г.), както и информация от интервюта и неформални разговори с представители на академичния ИТ мениджмънт и

личния опит на автора като управляващ процесите в Стопанска академия в периода 2007-2015 г.

Дисертационният труд е структуриран в съответствие с поставената цел, научно-изследователските задачи, работната теза, обекта и предмета на изследването и отразява подхода на автора към изследваната тема. Изложението съдържа основния авторски текст, представен в обем от 300 страници.

Дисертационният труд се отличава с: последователност и логичност на изложението; много добро владение на терминологията по разглежданата проблематика; използване на богат инструментариум от методи за проучване и анализ; използване на значителна база от емпирични данни; задълбочени проучвания и интерпретиране на резултатите; иновативни и синтезирани предложения за подобряване на финансовото и организационно управление на информационните технологии в рамките на държавните висши училища.

Разработката е написана на правилен и достъпен научен език, което допринася за убедителност на изложението и непосредственост при възприемането.

Авторефератът е в обем от 50 страници. Той е издържан в структурно отношение и коректно отразява логиката и последователността на дисертационния труд.

3. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

Представеният дисертационен труд е с ясно изразени научни и научно-приложни приноси. Считам, че в дисертацията е представено както надграждане на съществуващи идеи, така и изцяло нови идеи, концепции и постановки, които са значими от гледна точка на световната наука и практика и са изцяло личен принос на автора.

Приемам формулираните от автора научни и научно-приложни резултати.

Резултатите от дисертацията са използвани при разработване на иновационната методика за финансово управление на информационните технологии във висшите училища с публично финансиране, към която е проявен интерес за придобиване и внедряване от 2 български (Тракийски университет, Русенски университет) и 2 чуждестранни (Academy of Sciences, Republic of Albania, University of Petrosani, Romania) висши училища.

Налице е и признаване на достиженията на автора от световната научна общност чрез цитирането на свързани с дисертацията публикации в авторитетни чуждестранни списания.

4. Въпроси по дисертационния труд

Препоръчително е научните изследвания на авторът да продължат и в бъдеще по изследваната проблематика и резултатите от тях да бъдат публикувани в международни издания, за което докторантът има богат практически опит и научен потенциал.

Въпроси:

Кои са основните предизвикателства и проблеми пред българските университети, които биха искали да внедрят предложената в дисертацията методология за финансово управление на информационните технологии в съвременната конкурентна среда?

В какви насоки може да се търси бъдещо усъвършенстване на предложената методика за финансово управление на информационните технологии в държавните университети в България?

Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

Като взех предвид достойнствата на дисертационния труд, общата научна и практическа дейност на докторанта, неоспоримите му лични качества, постигнатите значими резултати в дисертационния труд, които представляват теоретични обобщения и решения на големи научни и научно-приложни проблеми, съответстват на съвременните постижения и представляват значителен и оригинален принос в науката с **пълна убеденост давам положителна оценка** и препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да се присъди на **проф. д-р Божидар Виолинов Божинов** научната степен **“доктор на науките”** по област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки; професионално направление 3.8 „Икономика“, научна специалност: Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ (Финанси).

23.04.2019 г

Член на научното жури:

(проф. д-р Мариана Петрова)